

VERSLAG VERGADERING 13 JUNI 2022

(Vastgesteld op 5 juli 2022)

tijd: 14.00 -17.00 uur locatie: Kamer van Koophandel

Aanwezige deelnemers

Gezaghebber E. Rijna (voorzitter) Dhr. M. Stegers (vice-voorzitter)

OLB: Gedeputeerde N. den Heyer en gedeputeerde H. Thielman

Usibo: dhr. N. Willem, mw. M. Abrahams en dhr. A. Vrolijk (dhr. C. Kwidama met kennisgeving afwezig)

BFB: dhr. Berkenbosch, dhr. E. Carillo, mw. V. De Windt, dhr. P. Coolen en mw. A. Romeijnders

KvK: dhr. J. Balentien en dhr. Aarts (mw. C. Kirindongo en dhr. H. Groot met kennisgeving afwezig)

dhr. E. Brakke (adviseur namens SZW)

Aanwezige adviseurs:

Mw. O. Saleh, mw. B. van den Berg, dhr. B. van Oost

Gasten:

Dhr. G. Mensche (kwartiermaker Deelnemingen OLB) en dhr. H. van de Velde (adviseur OLB)

1. Opening en huishoudelijke mededelingen

De gezaghebber opent de vergadering en heet iedereen welkom. Vanwege technische problemen in Pasangrahan kunnen we daar niet vergaderen en zijn we uitgeweken naar de Kamer van Koophandel die gelukkig de vergaderzaal nog beschikbaar had.

Hij geeft het woord aan de vice-voorzitter.

2. Verslag vergadering 14 april 2022

Het verslag is schriftelijk vastgesteld op 25 april.

3. Verslag vergadering 13 mei 2022 (met Minister Schouten)

Het verslag is door SZW nog op een aantal punten aangevuld en verduidelijkt en wordt in de vergadering vastgesteld

4. Bespreken actielijst vergadering 14 april

De actielijst wordt besproken en geconstateerd wordt dat alle acties zijn afgerond of zijn geagendeerd op deze vergadering. Een eventueel bezoek aan Nederland is 'on hold'.

Omschrijving	Organisatie	Status
SZW informeren over besluit mbt TWV casinopersoneel	Secretaris	Afgerond
Besluit mbt circulaire arbeid	OLB - gedeputeerden Den Heyer en Thielman (Eilandsraad)	Agendapunt
Notitie mbt circulaire arbeid (TWV / green card / andere suggesties)	BFB	Agendapunt
Regioplan informeren over standpunt CD	Secretaris (met input gedeputeerde Den Heyer)	Afgerond
Brief aan kabinet met verzoek CD op de hoogte te houden mbt ontwikkelingen uitvoering Akkoord	Secretaris (schriftelijke ronde alle leden)	Afgerond
Vragenlijst evaluatie rondsturen en invullen	Secretaris en alle leden	Afgerond
Uiterlijk 31 mei input aanleveren voor vergadering van 13 juni	Alle leden	Afgerond
Voorbereiden bezoek Nederland	<i>On hold</i>	<i>On hold</i>

5. Presentatie overheidsdeelnemingen

De vice-voorzitter heet dhr. Mensche en zijn adviseur dhr. Van de Velde welkom. De gezaghebber licht toe dat dhr. Mensche kwartiermaker is van de afdeling deelnemingen van het OLB, die onder de gezaghebber valt. Deze afdeling houdt zich bezig met alles wat over governance van de overheidsbedrijven gaat. De beleidsinhoudelijke zaken van de overheidsbedrijven vallen onder de verantwoordelijkheid van de verschillende gedeputeerden.

Dhr. Mensche geeft een presentatie. (De presentatie is als bijlage bij het verslag gevoegd). Na zijn presentatie zijn er een aantal vragen.

Dhr. Berkenbosch vraagt of alle Raden van Commissarissen zijn gevuld.

Dhr. Mensche geeft aan dat bijna alle RvC's zijn gevuld, behalve OBNA. Voor OBNA loopt de wervingsprocedure.

Dhr. Willem geeft aan dat hij dacht dat Bonlab slechts 1 RvC-lid heeft. Dhr. Mensche reageert en geeft aan dat dit er inmiddels weer 3 zijn.

Mw. De Windt vraagt naar de stand van zaken bij TCB. Dhr. Mensche vertelt dat de RvC weer volledig is omdat er net 3 zijn aangetrokken. Het is aan TCB zelf om hier over te communiceren.

Dhr. Willem vraagt hoe het staat met de opheffing van BHM. Dhr. Mensche geeft aan dat hieraan gewerkt wordt, er is een stappenplan. Zo moeten bijvoorbeeld eerst de jaarrekeningen van BHM worden afgerond en daar wordt nu aan gewerkt.

De gezaghebber roept iedereen op om de nieuwsbrief van de afdeling deelnemingen te lezen om op de hoogte te blijven.

De vice-voorzitter dankt dhr. Mensche voor zijn presentatie en toelichting.

6. Presentatie Visievorming Bonaire (OLB)

Gedeputeerde Thielman geeft een presentatie over de Visievorming Bonaire. Hij geeft aan dat deze visievorming in de laatste fase verkeert, maar dat eventuele input nog betrokken kan worden.

De presentatie is als bijlage bij het verslag gevoegd.

Naar aanleiding van de presentatie is er een aantal vragen.

Dhr. Berkenbosch vraagt op welke manier het Papiaments beschermd wordt. Gedeputeerde Den Heyer licht toe dat er een bestuursakkoord ligt met de Rijksoverheid over de erkenning van Papiaments. Papiaments zal in het Europees handvest opgenomen worden als erkende taal. En er is een werkgroep die aan het uitwerken is wat er moet gebeuren om het voortbestaan van het Papiaments te borgen, als voorzet voor een eilandelijk taalbeleidsplan. Het is in elk geval al vastgelegd dat correspondentie van het OLB ook in het Papiaments moet. Er zijn nu ook taaltrainingen voor OLB-medewerkers. Ook in de Onderwijsagenda is meer aandacht voor het Papiaments.

De vice-voorzitter dankt de gedeputeerde voor zijn presentatie.

7. Circulaire arbeid

Gedeputeerde Den Heyer geeft aan dat dit onderwerp binnenkort door het BC behandeld wordt en dat het nog de vraag is op welke manier de Eilandsraad betrokken moet worden. Zij vraagt het stuk als advies aan het BC in te dienen en niet als voorstel.

8. Akkoord van Kralendijk

De voortgang van het Akkoord van Kralendijk wordt besproken. De vice-voorzitter nodigt partijen uit om aan te geven wat er opgepakt wordt en welke zaken mogelijk lastig zijn.

Dhr. Coolen geeft aan dat de huidige discussies in Den Haag mogelijk van nut kunnen zijn voor de CD. Zaken die eerst ondenkbaar waren (fiscale maatregelen om lage- en middeninkomens te ontlasten) zijn nu bespreekbaar. Als dat in Europees Nederland daadwerkelijk wordt doorgevoerd, geeft dat extra argumenten aan de CD om bij het Ministerie van Financiën te vragen om fiscale maatregelen voor Caribisch Nederland.

Dhr. Willem vraagt aan welke maatregelen voor CN gedacht zou kunnen worden, naast het verhogen van de belastingvrije som?

Dhr. Coolen geeft aan dat het bijvoorbeeld gaat om toeslagen voor bepaalde groepen inkomens.

Hierop vraagt dhr. Berkenbosch of een stelsel van toeslagen uitvoerbaar is op Bonaire.

Dhr. Brakke geeft aan dat het de vraag is of dit het beste instrument is. Er zijn wel toeslagen bij de onderstand, maar het is vaak ingewikkeld voor de burger, terwijl de toegankelijkheid van regelingen een belangrijk aandachtspunt is.

De vice-voorzitter beschrijft dat in de maand juli de maatregelen gecommuniceerd zullen worden als het gaat om kostenverlagingen. Op basis daarvan zal de CD in de vergadering moeten bezien of een bezoek aan Nederland nuttig is en zo ja naar welke ministeries.

Dhr. Aarts vraagt of het beter is om te wachten tot na Prinsjesdag, omdat dan pas goed gelobbyd kan worden. De vice-voorzitter geeft aan dat ook daarvoor al ingezet zou kunnen worden om bepaalde regelingen ook voor CN beschikbaar te maken.

Dhr. Brakke voegt nog toe dat in de brief van Minister Schouten ook gevraagd wordt om loonsverhoging in januari 2023. De inflatie is veel hoger dan waar we vanuit gingen in het Akkoord van Kralendijk.

De vice-voorzitter sluit dit punt af met het voorstel om in de vergadering van augustus opnieuw te bespreken wat de vervolgacties zijn van het Akkoord van Kralendijk op basis van de informatie die in juli bekend zal worden.

9. Jaarlijkse evaluatie CD

De vice-voorzitter geeft aan dat alle individuele evaluaties verwerkt zijn tot een samenvatting die nu besproken zal worden. Mocht iemand zijn/haar inbreng niet goed herkennen in de weergave, dan kan altijd per email nog gereageerd worden zodat de weergave indien nodig nog aangepast kan worden.

Samenstelling

Vertegenwoordiging

Er wordt erkend dat de bouwsector ondervertegenwoordigd is. BFB-afgevaardigden geven aan dat er wel veel (informeel) contact is met bedrijven uit de bouwsector, maar deze sector is niet verenigd en directieleden van bouwbedrijven hebben vanwege de grote drukte geen tijd om aan te sluiten bij overleggen. Voor zaken die de bouwsector betreft, kan BFB informeel wel polsen hoe deze bedrijven daar in staan. Mogelijk dat het initiatief van dhr. Visser om een nieuwe

werkgeversvereniging op te richten hier aan bij kan dragen omdat bij zijn initiatief naar verwachting ook een aantal bouwbedrijven betrokken is. De vice-voorzitter zegt toe na te gaan wat de status is.

Dhr. Willem bevestigt dat ook vanuit de vakbonden het heel moeizaam gaat om aansluiting te vinden in de bouwsector. Er is weinig animo onder werknemers om zich aan te sluiten bij een vakbond.

Betrokkenheid ministeries

De vice-voorzitter stelt voor om bij staatssecretaris van Huffelen aan te blijven dringen op het betrekken van haar collega's bij de Cenraal Dialoog en in gesprek te gaan met ons.

De staatssecretaris is deze week op Bonaire en nagevraagd zal worden of een gesprek met een afvaardiging van de CD mogelijk is.

Onderwerpen/betrokkenheid

De vice-voorzitter licht bij dit punt toe dat de verantwoordelijkheid van agendering van onderwerpen wat hem betreft bij de CD zelf ligt en niet bij de vice-voorzitter en secretaris. Als een organisatie een onderwerp mist of iets wil bespreken, dan kan dat altijd aangegeven worden en dan wordt het geagendeerd.

Verder wordt breed gedeeld dat partijen elkaar niet 'afrekenen' of verantwoording schuldig zijn, maar dat partijen elkaar wel mogen aanspreken op gemaakte afspraken. En dat partijen elkaar om hulp kunnen vragen of kunnen uitleggen waarom bepaalde zaken mogelijk niet lukken.

Kwaliteit en besluitvorming

Er zal gezocht worden naar een goed alternatief voor de vergaderlocatie van Pasangrahan, omdat deze vaak uitvalt.

Communicatie

De vice-voorzitter doet de toezegging dat er proactiever aandacht zal zijn voor communicatie, met name bij persberichten op belangrijke momenten. Als er behoefte is aan uitgebreidere persberichten of veel meer communicatie, dan zal eerst gekeken moeten worden naar de capaciteit die hier voor nodig is.

Effectiviteit

De vice-voorzitter verzoekt de leden van de CD om actief aan te geven als een lid vindt dat (bijvoorbeeld over een bepaald onderwerp waar een besluit over genomen is) een verklaring moet worden opgesteld.

Financien

Gedeputeerde Den Heyer geeft aan dat verhoging van het budget waarschijnlijk lastig is, omdat heel veel stichtingen meer budget willen. Het kan wel aangevraagd worden, maar geen garantie dat dat lukt.

Verder wordt afgesproken om bij een adviesaanvraag over een complex onderwerp eventueel aan een departement te vragen om een budget voor het inhuren van expertise of het uitvoeren van bepaalde onderzoeken.

BFB geeft aan de toegezegde subsidies nog niet te hebben ontvangen. De secretaris zal dit checken bij het OLB.

Betrokkenheid ministeries

Dit onderwerp moeten we voortdurend onder de aandacht blijven brengen. Er wordt gevraagd in hoeverre ministeries of het OLB verplicht zijn om beleid voor te leggen aan de CD.

Het is niet zo dat ministeries of OLB verantwoording af moeten leggen aan de CD. Wel is het wenselijk dat advies gevraagd wordt om te kijken of bepaald beleid uitvoerbaar is.

Dhr. Brakke geeft aan dat dit voor SZW altijd een belangrijk punt is. Ook wordt de CD altijd zoveel mogelijk ondersteund bij adviesaanvragen door extra toelichting te geven.

Andere partijen bevestigen dat SZW het goede voorbeeld is en dat andere ministeries dit ook zouden moeten doen. Met BZK zal moeten worden besproken op welke manier dit gerealiseerd kan worden.

Overige opmerkingen

De vice-voorzitter doet de suggestie dat CBS mogelijk jaarlijks een presentatie kan geven over de ontwikkeling van bepaalde kengetallen voor Bonaire.

Dhr. Willem wil graag het Gemeenschappelijk Beleidskader agenderen om dit te evalueren. Iedereen kan zich hier in vinden.

Alle partijen worden opgeroepen bij communicatie-uitingen altijd goed op te letten en het Akkoord van Kralendijk te blijven steunen.

Omdat de leden van het bestuurscollege naar een vergadering met de Eilandsraad moeten, wordt de vergadering iets eerder afgerond. De punten onder 'Overig' die niet besproken zijn, zullen besproken worden op de volgende vergadering.

10. ILO

Er zal namens de CD een reactie opgesteld worden mbt ILO.

11. Sociaal Raadsman

Dit onderwerp schuift door naar de volgende vergadering.

12. Rondvraag en sluiting

De volgende punten worden besproken omdat deze niet doorgeschoven kunnen worden:

- Minister Schouten (SZW) heeft een brief gestuurd over de loonruimte. Zij vraagt een reactie uiterlijk half augustus. Afgesproken wordt dat BFB een standpunt zal formuleren over de loonruimte en hierover de CD informeert. Hierbij zal de bouwsector betrokken worden, omdat in deze sector meer arbeiders het minimumloon verdienen dan in andere sectoren.
- Unkobon vroeg om een gesprek met de CD. Afgesproken wordt dat alle organisaties een lid afvaardigen en dat een gesprek met Unkobon en deze afvaardiging gepland wordt.

De gezaghebber sluit de vergadering

Agendapunten volgende vergadering(en):

- Akkoord van Kralendijk
 - o Reactie brief minister Schouten
- Sociaal raadsman
- Evaluatie CD (openstaande punten)
- Evaluatie Gemeenschappelijk Beleidskader
- KvK: hoge bankkosten
- KvK: subsidiemogelijkheden mbt mileumaatregelen
- Ingekomen verzoek van BZK mbt gelijkebehandelingwetgeving
- Mededeling SZW mbt arbeidswetgeving
- OLB: vraag over huisvestingsproblemen stagiaires

Actielijst naar aanleiding van de vergadering

Omschrijving	Organisatie	Status
Het CD-standpunt mbt circulaire arbeid aan het BC toesturen	Secretaris en vice-voorzitter	Open
Status checken van initiatief oprichting nieuwe werkgeversvereniging	Vice-voorzitter	Open
Alternatieve vergaderlocatie zoeken	Vice-voorzitter en secretaris	Open
Checken subsidie BFB bij OLB	Secretaris	Open
CBS uitnodigingen presentatie cijfers	Secretaris	Open
Reactie opstellen mbt ILO	Secretaris en vice-voorzitter	Open
Bepalen standpunt mbt loonruimte, betrekken bouwsector hierbij	BFB	Open
Doorgeven afvaardiging voor gesprek Unkobon	Alle organisaties	Open
Uiterlijk 8 augustus input aanleveren voor vergadering van 22 augustus	Alle leden	Open